

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa J.B.

przeciwko M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 31 maja 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 4 marca 2016 r., sygn. akt VI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 marca 2016 r., sygn. akt VI Pa (...) Sąd Okręgowy w S. w sprawie z powództwa J.B. przeciwko M. Sp. z o.o. w W. o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, na skutek apelacji pozwanej zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w G. z 17 czerwca 2013 r., sygn. akt IV P (...), w ten sposób, że: sprostował oznaczenie pozwanej spółki wskazane w komparycji oraz w punkcie I, II, IV, VI i VII wyroku w ten sposób, że w miejsce „C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.” wpisał „M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w odpowiedniej formie gramatycznej;

1. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że nakazał pobrać od pozwanej M. spółki z ograniczoną, odpowiedzialnością w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. kwotę 20.804,94 zł z tytułu zwrotu poniesionych w postępowaniu wydatków;

2. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie VII w ten sposób, że zasądził od pozwanej M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powoda J.B. kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. oddalił apelację w pozostałym zakresie oraz obciążył pozwaną kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy ocenił, że, w granicach objętych apelacją, Sąd Rejonowy zebrał materiał dowodowy, który pozwala na ostateczne rozstrzygnięcie sporu, wskazując jednocześnie (w oparciu o przywołane orzecznictwo Sądu Najwyższego), że uzasadnienie wyroku sądu drugiej instancji nie musi przedstawiać stanowiska w odniesieniu do każdego przeprowadzonego w sprawie dowodu. Z tego względu Sąd odwoławczy zastrzegł, że odniesienia do konkretnych tez czy ustaleń dowodowych Sądu Rejonowego będzie formułował jedynie w zakresie niezbędnym dla wyjaśnienia motywów wydania uzasadnianego wyroku. Sąd Okręgowy nie dopatrył się wadliwości postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Ustalenia faktyczne poczynione przez ten Sąd, w granicach objętych apelacją, Sąd Okręgowy uznał za właściwe i kompletne, a wyprowadzone z nich wnioski nie budzą zastrzeżeń. Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy w sposób właściwy zebrał i rozważył wszystkie dowody, a oceniając je nie naruszył granic ich swobodnej oceny określonych przepisem art. 233 k.p.c. Prawidłowo dokonane ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Okręgowy w całości zaaprobował, przyjął je za własne oraz w pełni podzielił wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu swojego wyroku dokonał wykładni art. 233 k.p.c., wskazał na czym może polegać jego naruszenie oraz co wykazać musi skarżący, aby uznać zarzut przekroczenia swobodnej oceny dowodów za uzasadniony. Dalej Sąd ten wskazał, że ustalenia Sądu Rejonowego dotyczącego rozmiaru pracy powoda w spornym okresie, tj. od 14 marca 2004 r. do 31 grudnia 2006 r., nie stoją w sprzeczności z wcześniejszym ustaleniem Sądu Rejonowego w

G. dotyczącym zasadności wypowiedzenia powodowi umowy o pracę, skutkującego prawomocnym oddaleniem roszczenia powoda o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie z nim umowy o pracę. Okoliczność, że powód w okresie bezpośrednio poprzedzającym wypowiedzenie stosunku pracy przez pozwanego nie wywiązywał się prawidłowo z nałożonych na niego obowiązków nie przesądza w żaden sposób o tym, że we wcześniejszym, spornym okresie do tychże obowiązków powód podchodził w taki sam sposób.

Sąd Okręgowy ocenił, że Sąd Rejonowy pomijając przy ustalaniu stanu faktycznego zeznania świadków R.M. i W.N.J. (i z tego samego względu wydruku mailowego z 10 maja 2007 r., złożonego na rozprawie w dniu 15 grudnia 2008 r.) oraz odmawiając ponownego, uzupełniającego przesłuchania W.N.-J. postąpił prawidłowo albowiem ich wiedza nie pochodzi z ich własnych obserwacji a od innych osób, bezpośrednich świadków pracy wykonywanej przez powoda, których jednak nie przesłuchano wobec braku stosownych wniosków dowodowych strony pozwanej.

Sąd drugiej instancji ocenił w konsekwencji, że co do zasady rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego było słuszne, wymagało jednak sprostowania w zakresie oznaczenia pozwanej oraz modyfikacji rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w całości skargą kasacyjną pozwana. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd drugiej instancji naruszył przepis prawa procesowego w postaci art. 378 § 1 k.p.c. w sposób oczywisty, uzasadniający stwierdzenie, że w tym zakresie skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, bowiem Sąd Okręgowy w treści uzasadnienia jedynie ogólnie przytoczył zarzuty podniesione przez pozwaną w apelacji z zakresu prawa procesowego oraz materialnego, aby następnie odnieść się tylko do wybranych zagadnień w dalszej treści uzasadnienia i to w sposób ogólny bez dostatecznego ich rozważenia. Zdaniem skarżącej było to w szczególności widoczne w zakresie zarzutów materialnych, do których Sąd Okręgowy w S. w ogóle się nie

ustosunkował, czyli zarzutu z pkt 1 ppkt 3, 5, 7, pkt 2 i 3 apelacji dotyczącego naruszenia prawa procesowego.

Ponadto o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej miało świadczyć naruszenie przez Sąd odwoławczy art. 382 k.p.c., bowiem Sąd drugiej instancji, w ocenie pełnomocnika skarżącej nie odniósł się do całości zebranego w sprawie materiału dowodowego i pominął, ani nie ocenił istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności sprawy wynikających z zebranego materiału dowodowego.

Konsekwencją naruszenia wskazanych powyżej przepisów postępowania cywilnego było, w ocenie skarżącej, niewłaściwe ustalenie, że w sprawie ma zastosowanie art. 151 § 1 k.p.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik powoda wniósł o:

- 1) wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie
- 2) oddalenie skargi kasacyjnej;
- 3) zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona

(art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżąca nie wykazała aby Sąd Okręgowy faktycznie naruszył przepisy prawa w sposób oczywisty, uzasadniający przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zaś uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma charakter polemiki z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną przez Sąd drugiej instancji w przedmiotowej sprawie.

Należy wskazać, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego przewidziane w art. 378 § 1 k.p.c. granice rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji obejmują obowiązek tego sądu merytorycznego rozpoznania sprawy po raz drugi, dokonania własnych ustaleń faktycznych, ustalenia podstawy

prawnej rozstrzygnięcia niezależnie od zarzutów apelacji oraz skontrolowania prawidłowości postępowania przed sądem pierwszej instancji, przy uwzględnieniu związania zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne. Wiąże się to z koniecznością rozpoznania zgłoszonych przez skarżącego wniosków i zarzutów. Nie wynika jednak z tak ustanowionego obowiązku konieczność osobnego omówienia przez sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do wniosków i zarzutów w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 38/09, LEX nr 523541; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III CSK 300/11, LEX nr 1218530; z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13, LEX nr 1545029; z dnia 25 listopada 2015 r., IV CSK 55/15, LEX nr 1968452). Oznacza to zatem, że fakt, że Sąd Okręgowy nie odniósł się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku bezpośrednio do każdego z zarzutów sformułowanych w apelacji pozwanej, nie oznacza automatycznie oczywistego naruszenia art. 378 § 1 k.p.c., zwłaszcza, że Sąd ten wyraźnie wskazał, że podziela ocenę dowodów i ustalenia Sądu pierwszej instancji, a zarazem wyczerpująco wyjaśnił dlaczego nie doszło do naruszenia art. 233 k.p.c. Ponadto skarżąca pomija fakt, że Sąd Okręgowy wprost odniósł się do niektórych zarzutów, których nierozpoznanie zarzucono w skardze kasacyjnej, bowiem wyjaśnił dlaczego nie uwzględnił dowodu z maila z 10 maja 2007 r., jak również wskazał, że ustalenia Sądu Rejonowego dotyczącego rozmiaru pracy powoda w spornym okresie, tj. od 14 marca 2004 r. do 31 grudnia 2006 r., nie stoją w sprzeczności z wcześniejszym ustaleniem Sądu Rejonowego w G. dotyczącym zasadności wypowiedzenia powodowi umowy o pracę, skutkującego prawomocnym oddaleniem roszczenia powoda o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie z nim umowy o pracę, bowiem okoliczność, że powód w okresie bezpośrednio poprzedzającym wypowiedzenie stosunku pracy przez pozwanego nie wywiązywał się prawidłowo z nałożonych na niego obowiązków nie przesądza w żaden sposób o tym, że we wcześniejszym, spornym okresie do tychże obowiązków powód podchodził w taki sam sposób.

Nie jest zrozumiałe również, dlaczego w ocenie skarżącej Sąd Okręgowy

jedynie ogólnie przywołał treść zarzutów skarżącej, skoro zostały one zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dokładnie w takiej samej treści i zakresie jak w apelacji, a nawet zacytowane później w skardze kasacyjnej, zatem już bardziej szczegółowo Sąd odwoławczy nie mógł ich przywołać.

Należy również zauważyć, że Sąd Okręgowy nie miał obowiązku odnosić się bezpośrednio do całości materiału dowodowego zebranego w sprawie i oceniać każdy dowód z osobna w uzasadnieniu wyroku, skoro wyraźnie wskazał on, że podziela ocenę dowodów poczynioną przez Sąd Rejonowy i przyjmuje ją za własną, w dalszej części rozważań mógł on zatem ograniczyć się do omówienia tych dowodów, które miały znaczenie dla wydania takiego, a nie innego rozstrzygnięcia.

Skarżąca powiązała oczywiste naruszenie art. 151 § 1 k.p. z naruszeniem przez Sąd prawa procesowego, jednak ponieważ nie udało jej się wykazać, aby takie oczywiste naruszenie zarówno art. 378 § 1 k.p.c., jak i 382 k.p.c. miało miejsce, to należy przyjąć, że również naruszenie art. 151 § k.p. nie zostało wykazane przez skarżącą.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.